European Institute for Gender Equality

Franza tinsab fil-quċċata tal-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri għall-ewwel darba.

Il-leġiżlazzjoni dwar l-ugwaljanza taħdem, iżda s'issa mhux f'kull qasam…

Franza telgħet fl-ewwel post fl-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri tal-UE, u b'hekk ħadet post l-Iżvezja, li kienet ilha fil-quċċata sa mill-2013. Iżda fl-UE kollha, il-progress lejn l-ugwaljanza bejn il-ġeneri għaddej b'pass ta' fekruna, u l-Indiċi ta' din is-sena juri li l-kisbiet f'qasam wieħed ma jistgħux ipattu għall-bqija.

"L-ugwaljanza bejn il-ġeneri hija tajba għall-kompetittività tal-Ewropa, u l-kura ta' kwalità hija x'jagħmilha possibbli," qalet Roxana Mînzatu, il-Viċi President Eżekuttiv tal-Kummissjoni Ewropea għad-Drittijiet Soċjali, il-Ħiliet, l-Impjiegi ta' Kwalità u l-Preparatezza. "L-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri ta' din is-sena juri t-triq: liv tal-ġenituri li jittieħed minn kwalunkwe ġenitur, u indukrar tat-tfal li jkun disponibbli meta l-familji jkollhom bżonnu, sabiex il-ħiliet ta' kulħadd jikkontribwixxu għat-tkabbir sostenibbli tal-Ewropa."

"L-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri ta' din is-sena jibgħat messaġġ ċar: meta l-Ewropa tieħu azzjoni favur l-ugwaljanza, il-ħajjiet tan-nies jinbidlu, u jistgħu jinbidlu malajr," qalet Hadja Lahbib, il-Kummissarju Ewropew għall-Ugwaljanza, il-Preparatezza u l-Ġestjoni tal-Kriżijiet. "Iżda l-adozzjoni tal-liġijiet hija biss il-bidu. L-ugwaljanza reali narawha fil-pagi, meta mara taqla' l-istess ammont bħall-kollega raġel tagħha. Narawha d-dar, meta missier jieħu l-liv tal-ġenituri u jkun hemm għall-ħin tal-banju, mhux biss għall-ħin tal-irqad. Dik hija l-Ewropa li nixtieq li kull mara u kull raġel jesperjenzaw, jgħixu fejn jgħixu."

"Franza turi x'jiġri meta pajjiż jiddeċiedi li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fil-pożizzjonijiet ta' poter hija n-norma, mhux l-eċċezzjoni," qalet id-Direttriċi tal-EIGE Carlien Scheele. "Il-verità aktar iebsa hija li avvanz tajjeb f'qasam wieħed ma jistax ipatti għan-nuqqasijiet fl-Indiċi kollu. Li kieku l-Ewropa kellha l-istess determinazzjoni biex tieħu ħsieb, tħallas u teduka, ma konniex inkunu qegħdin inkejlu l-progress fi frazzjonijiet ta' punt. Sfortunatament, għad fadal ħafna xi jsir."

Sejbiet ewlenin

- L-UE kisbet punteġġ ta' 64.5 minn 100, żieda ta' 0.9 punt mis-sena l-oħra u 5.6 punti mill-2020.

An EU Agency

Gedimino pr. 16, LT-01103 Vilnius, Lithuania
eige.europa.eu

- Franza (74.8) taqbeż l-Iżvezja (73.6), segwita mill-qrib mid-Danimarka u Spanja. Ċipru, l-Ungerija u ċ-Ċekja jirreġistraw l-aktar punteġġi baxxi.
- Il-poter huwa l-qasam li qed jitjieb l-aktar malajr, b'żieda ta' 2.4 punti din is-sena u 13.1 punt mill-2020, madankollu għadu l-qasam bl-aktar punteġġ baxx bi 42.9.
- Kull qasam ieħor kiseb inqas minn punt wieħed matul is-sena li għaddiet.
- Ir-responsabbiltajiet ta' kura għadhom mhumiex kondiviżi b'mod ugwali. In-nisa jaħdmu inqas sigħat ekwivalenti għal full-time u jipprovdu aktar kura mill-irġiel. Madwar 41 % tan-nisa, meta mqabbla ma' 20 % tal-irġiel, jipprovdu aktar minn 35 siegħa ta' kura tat-tfal kull ġimgħa.
- L-eliġibbiltà għal-liv tal-ġenituri għadha ma tiggarantix l-aċċess għall-benefiċċji tal-liv.

Qabża għall-quċċata

Iż-żieda ta' Franza kienet dovuta għal qabża ta' 9 punti lejn l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fil-qasam tal-"Poter". Franza issa hija qrib il-parità bejn il-ġeneri fil-gvern, fil-bordijiet tal-akbar kumpaniji tagħha u fil-bordijiet tal-federazzjonijiet sportivi tagħha.

Franza mhijiex waħedha. Mill-2020 s'issa, 15-il Stat Membru ieħor żiedu l-punteġġi tal-poter tagħhom b'aktar minn 10 punti, bis-saħħa ta' aktar nisa fuq il-bordijiet tal-kumpaniji u fi rwoli ta' tmexxija fl-isports. F'seba' Stati Membri, in-nisa diġà jokkupaw mill-inqas 40 % tal-postijiet fil-bordijiet fl-akbar kumpaniji elenkati, l-aktar bis-saħħa tal-kwoti leġiżlattivi. Id-Direttiva tal-UE dwar il-Bilanċ bejn il-Ġeneri fil-Bordijiet tal-Korporazzjonijiet tistabbilixxi mira ta' 40 % tad-diretturi mhux eżekuttivi, jew 33 % tal-diretturi kollha.

Żieda ta' 0.9 punt mis-sena l-oħra. Progress b'pass ta' fekruna

Lil hinn mill-poter, l-istampa hija ferm inqas inkoraġġanti. Sar xi progress lejn l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, iżda r-ritmu qed jonqos. Il-kisbiet annwali niżlu għal inqas minn punt wieħed mill-2023 s'issa.

L-għarfien mar lura fi 11-il Stat Membru mill-2020 s'issa, hekk kif in-nisa u l-irġiel jibqgħu jinġabru f'oqsma ta' studju differenti.

Il-progress fis-saħħa waqaf kważi kompletament.

U l-poter innifsu, minkejja l-kisbiet li saru, jibqa' l-aktar qasam dgħajjef: 15-il Stat Membru għad għandhom punteġġ ta' inqas minn 40 punt. L-ugwaljanza reali tkun meta jkollhom 100 punt.

L-Istati Membri qed jimxu wkoll b'ritmi differenti. Meta jitkejlu kontra l-medja tal-UE matul id-deċennju li għadda, jaqgħu f'żewġ xejriet wiesgħa, li t-tnejn li huma jinkludu pajjiżi li jinsabu kemm 'il fuq kif ukoll taħt il-medja tal-UE:

- **Konverġenza 'l fuq:** Iċ-Ċekja, il-Ġermanja, l-Estonja, il-Greċja, l-Italja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, Malta, l-Awstrija, il-Polonja, il-Portugall, il-Finlandja u l-Iżvezja tejbu l-punteġġi tagħhom fl-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri u fl-istess ħin naqqsu d-distakk mill-medja tal-UE;

- **Diverġenza ’l fuq:** Il-Belġju, il-Bulgarija, id-Danimarka, l-Irlanda, Spanja, Franza, il-Kroazja, Ċipru, il-Latvja, l-Ungerija, in-Netherlands, ir-Rumanija, is-Slovenja u s-Slovakkja wkoll tejbu l-punteġġi tagħhom, iżda b’ritmu li wessa’ d-distakk tagħhom mill-medja tal-UE.

Indukrar: Potenzjal enormi għal titjib

Jekk il-poter juri x’jista’ jinkiseb permezz ta’ azzjoni mmirata u leġiżlazzjoni, l-indukrar juri li għad fadal ħafna x’jista’ jsir.

Il-fatt li jkun hemm it-tfal għadu jiddetermina min jagħmel il-biċċa l-kbira tax-xogħol bi ħlas. F’koppji bit-tfal, il-missirijiet jaħdmu, bħala medja, l-ekwivalenti ta’ 92 % ta’ impjieg full-time. L-ommijiet jaħdmu l-ekwivalenti ta’ 68 %. Dik id-diskrepanza ta’ 24 punt perċentwali turi li ħafna aktar ommijiet jaħdmu part-time.

L-indukrar id-dar jirrakkonta n-naħa l-oħra tal-istess storja. Fl-UE kollha, tnejn minn kull ħames ommijiet (41 %) iqattgħu aktar minn 35 siegħa fil-ġimgħa fuq l-indukrar tat-tfal. Huma biss nofs il-missirijiet (20 %) li jagħmlu l-istess.

Iżda d-Danimarka turi li l-affarijiet jistgħu jkunu differenti. Hija l-uniku Stat Membru mingħajr ebda differenza bejn il-ġeneri fl-indukrar intensiv tat-tfal.

Omm Daniża waħda biss minn kull ħames ommijiet Daniżi tipprovdi aktar minn 35 siegħa ta’ indukrar tat-tfal fil-ġimgħa. Dan huwa l-istess bħall-missirijiet Daniżi. Id-Danimarka hija wkoll wieħed biss minn sitt Stati Membri li ma għandhom l-ebda waqfa bejn it-tmiem tal-liv tal-ġenituri mħallas tajjeb u post garantit għall-indukrar tat-tfal.

Il-liv tal-ġenituri jista’ jbiddel il-mudelli tal-indukrar tat-tfal, iżda dan jista’ jsir biss jekk il-missirijiet jużawh.

In-nisa għadhom jirrappreżentaw 74 % tal-utenti tal-liv tal-ġenituri fil-15-il Stat Membru fejn hija disponibbli d-data tal-2024, u ħafna missirijiet jieħdu l-minimu biss. Il-paga hija l-fattur deċiżiv.

L-eliġibbiltà għal-liv ma tiggarantix li se jkun imħallas: 18 % tan-nisa u 13 % tal-irġiel ta’ bejn l-20 u d-49 sena kieku ma jirċievu l-ebda benefiċċju tal-liv tal-ġenituri.

Meta l-Iżvezja rriżervat erba’ ġimgħat liv għall-missirijiet fl-1995 u ħallset il-liv bir-rata ta’ 75 sa 80 % tar-remunerazzjoni, l-użu tal-liv tal-ġenituri mill-missirijiet żdied minn 3 % għal 60 %.

Meta l-missirijiet jieħdu l-liv, kulħadd jirbaħ: l-ommijiet, il-missirijiet u t-tfal li jkollhom aktar ħin biex jibnu rabtiet aktar b’saħħithom. Ir-riċerka fl-Iżvezja sabet li kull xahar li missier iqatta’ fuq liv tal-ġenituri jagħmel aktar ġid għar-remunerazzjoni tal-omm aktar tard fil-ħajja milli kieku kellha tieħu xahar inqas hi.

L-ugwaljanza bejn il-ġeneri hija mutur għall-iżvilupp sostenibbli
Ir-riċerka tal-EIGE turi li t-titjib fl-ugwaljanza bejn il-ġeneri jista' jżid il-PGD per capita tal-UE b'bejn 6.1 % u 9.6 % sal-2050, b'valur ta' EUR 1.95 sa 3.15 triljun, u joħloq 10.5 miljun impjieg addizzjonali. L-istess riċerka turi li l-indirizzar tal-inugwaljanzi bejn il-ġeneri kollha flimkien iwassal għal riżultati aħjar milli kieku kellhom jiġu indirizzati l-inugwaljanzi waħda waħda.

Il-qasam tal-poter jibqa' l-fruntiera l-aktar diffiċli tal-UE għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Imma, kif wera l-Indiċi ta' din is-sena, huwa wkoll qasam fejn il-leġiżlazzjoni tista' tħalli impatt reali u malajr. Issa l-kompitu hu li tinġieb l-istess determinazzjoni f'kull qasam ieħor.

Niżżel l-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri 2026 u kkondividi s-sejbiet biex jiġu informati d-diskussjonijiet ta' politika nazzjonali u tiġi xprunata l-azzjoni :
https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2026-making-parental-leave-work